

УДК 342.9:364.1

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2020.3.3.21>**Е. О. Сидорова**

кандидат юридичних наук,

заступник директора

Навчально-наукового інституту права

та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ЯК НАПРЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ

В дослідженні розглядається адміністративно-правове забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг, пропонуються перспективні та пріоритетні адміністративно-правові заходи, які треба запроваджувати в сучасних українських реаліях для ефективної реалізації громадянами своїх прав на медицину і охорону здоров'я. Висвітлюються погляди дослідників на поняття «адміністративно-правового забезпечення», яке є надзвичайно важливою категорією для адміністративно-правової науки, але, не зважаючи на його поширене використання, юридична наука ще не виробила загальноприйнятих підходів до розуміння його змісту. Зазначається, що в питаннях форм публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я запропоновано розуміти однорідні, конкретні дії суб'єктів публічного адміністрування, пов'язані зі створенням оптимальних умов для реалізації громадянами своїх прав щодо збереження та зміцнення фізичного і психічного здоров'я та соціального благополуччя. Серед структурних елементів механізму застосування форм публічного адміністрування, за допомогою яких і здійснюється адміністративно-правове регулювання у сфері охорони здоров'я, виділено: норми адміністративного права, що закріплюють права та обов'язки учасників взаємодії у сфері охорони здоров'я; це адміністративно-правові відносини, що складаються у процесі спільної діяльності суб'єктів взаємодії у сфері охорони здоров'я; акти реалізації прав та обов'язків учасників взаємодії, що виражаються у втіленні приписів норм адміністративного права у процесі взаємодії суб'єктів публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я. В дослідженні стверджується, що нормативно-правова база у цій сфері публічного адміністрування та реалізації відповідної державної політики потребує негайного й суттєвого вдосконалення. Зроблено висновок, що серед основних заходів реалізації гуманітарної політики в сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг, можна виділити: реформування системи охорони здоров'я; збільшення обсягів бюджетного фінансування галузі охорони здоров'я; створення матеріальних і моральних стимулів для підвищення якості надання медичної допомоги; підготовка висококваліфікованих кадрів; переорієнтація охорони здоров'я на профілактику захворювань; посилення публічного контролю за якістю фармацевтичної продукції, питної води та харчової продукції; надання господарської самостійності закладам охорони здоров'я, що також сприятиме вирішенню низки проблем у цій сфері; активізація боротьби з ВІЛ/СНІДом, туберкульозом та іншими соціальними хворобами; розроблення і прийняття закону України «Основи законодавства України щодо алкоголю та наркотиків»; розробка та впровадження Державної програми сприяння здоровому способу життя.

Ключові слова: адміністративні послуги, реалізація прав на медичні послуги, адміністративно-правові заходи, контроль, форма.

Постановка проблеми. Кожна розвинена держава приділяє максимальну увагу стану здоров'я своєї нації. Це має виняткове значення в житті, оскільки кожна людина є безцінною

складовою будь-якого суспільства. Якщо аналізувати найбільш розвинені країни, то можна дійти висновку, що там основним показником якісної державної політики є саме медицина.

Окрім цього, у всіх розвинених країнах основним показником правильності та якості діяльності державної влади є:

- середня тривалість життя громадян;
- доступність медичних послуг;
- якість медичних послуг;
- якість лікарських засобів.

Тобто, стан здоров'я є головним показником ефективності соціальної політики і характеризується зростанням середньої тривалості життя, збільшенням народжуваності та скороченням смертності. Серед базових соціальних цінностей, які визначаються Україною та проголошені в Основному законі [1], окремо виділяється право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Конституцією України проголошується й те, що охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Більше того, держава має створювати умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування [1]. Водночас, реалії сьогодення у сфері забезпечення зазначених прав людини свідчать про відсутність і в Україні, і в світі належних правових та допоміжних ресурсів для гарантування життя і здоров'я людини й суспільства загалом.

Актуальність цієї тематики у нинішній час тільки зростає, особливо з урахуванням того, що правові аспекти сфери охорони здоров'я вченими вивчалися досить поверхнево, а нормативно-правова база не тільки України, а й всіх країн світу не здатна врегулювати всі новоутворені специфічні правовідносини, пов'язані з належним забезпеченням права на здоров'я людини й суспільства у цілому.

Стан наукової розробки проблеми. Гуманітарна сфера країни та особливості її належного адміністративно-правового забезпечення завжди привертала увагу вітчизняних вчених-правознавців, серед яких найбільше підґрунтя для формування концептуальних засад публічно-правового забезпечення гуманітарного розвитку українського суспільства зробили Ю.В. Климчук, В.І. Дяченко, І.В. Чеховська, О.В. Захарова, Н.Б. Новицька, В.О. Морозова, В.В. Карлова, О.А. Задихайло, І.Г. Ігнатченко, Ю.В. Якимець, В.С. Шестак, Ю.Л. Юринець та інші вчені. Попри вагому теоретичну та практичну значущість наукових праць, їх фрагментарність і неповний аналіз системності й цілісності у формулюванні концептуальних засад державної політики України в гуманітарній

сфері унеможливили висвітлення всіх особливостей адміністративно-правового забезпечення її формування та реалізації.

Мета статті. Цими передумовами зумовлюється актуальність статті та необхідність визначення основних адміністративно-правових заходів забезпечення охорони здоров'я та надання медичних послуг.

Виклад основного матеріалу. Існує науковий підхід, який визначає здоров'я як складову людського розвитку. За її твердженням, цей феномен можна розглядати як безцінний, універсальний та незамінний засіб для досягнення всього розмаїття цілей індивіда, найнеобхіднішу умову для повноцінного розвитку людини. Здоров'я, таким чином, сприймається не тільки і не стільки як здатність до фізично благополучного існування, скільки здатність до виконання соціально-трудова функцій, до відтворення сукупності людських здібностей та потреб взагалі [2, с. 28].

Дослідники проблеми державної політики України в галузі охорони здоров'я вважають, що галузь перебуває в кризовому стані. Основними причинами є:

- зміни соціально-економічної системи держави;
- низька оплата праці медичних працівників;
- незадоволення пацієнтів і всього суспільства якістю та ефективністю медичної допомоги;
- тривалий період реформування без виділення належних коштів, тобто без суттєвої економічної та політичної підтримки, а це все призводить до вимирання нації.

Охорона здоров'я як важлива самостійна функція державної влади і місцевого самоврядування має спеціальне законодавство, систему органів управління, які забезпечують реалізацію права на охорону здоров'я, джерела фінансування, мету, завдання, методи їх реалізації. Законодавство є важливим та ефективним засобом державного регулювання суспільством, що охоплює практично усі сфери життєдіяльності людини, у тому числі й галузь охорони здоров'я [3, с. 30–31].

Об'єктивною є думка учених, які під правовим регулюванням розуміють нормативний організаційний вплив на суспільні відносини, який здійснюється за допомогою юридичних засобів, з метою упорядкування зазначених відносин і відповідно до суспільних потреб [4, с. 5]. Тобто правове регулювання є складно-організованою системою, що має нормативний

вплив на суспільні відносини, здійснюється за допомогою спеціальних юридичних засобів, до яких зазвичай науковцями зараховуються правові явища, що виражаються в настановах, діяннях і технологіях, за допомогою яких задовольняються інтереси й потреби суб'єктів правовідносин і відбувається досягнення соціально корисних цілей.

Правове регулювання має власні предмет і об'єкт, перший із яких утворюють загальнозначущі, свідомо-вольові, стійкі, повторні правовідносини, другий – поведінка або/та діяльність суб'єктів правовідносин; має здійснюватися в чіткій відповідності до вимог, тобто тими базовими положеннями, які сформульовано з урахуванням суспільного досвіду, специфіки об'єкта і предмета правового регулювання, яким повинна відповідати чинна система джерел права [5, с. 9–10].

Що стосується поняття «адміністративно-правового забезпечення», то воно є надзвичайно важливою категорією для адміністративно-правової науки. Проте, не зважаючи на його поширене використання, юридична наука ще не виробила загальноприйнятих підходів до розуміння його змісту.

Переважає більшість вчених (наприклад, Гомон Д.О., Співак В.М.) адміністративно-правове забезпечення охорони здоров'я розуміють як здійснюваний вплив органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб у межах визначеної законом компетенції, за допомогою спеціального (нормотворчого) механізму, на відносини в сфері охорони здоров'я з метою забезпечення захисту і охорони прав, свобод та інтересів населення, необхідних для реалізації прав щодо збереження та зміцнення здоров'я, а також продовження тривалості життя населення [6; 7].

З іншого боку Г. Муляр вказує на те, що це система дій уповноважених суб'єктів, що передбачає цілеспрямований вплив на забезпечення реалізації права на охорону здоров'я за допомогою норм права, засобів, форм, методів адміністративно-правового впливу [8, с. 58]. З. Гладун використовує термін адміністративно-правове регулювання відносин у сфері охорони здоров'я, яке розглядає як сукупність форм, методів та інструментів, за допомогою яких держава впливає на діяльність суб'єктів і об'єктів системи охорони здоров'я з метою створення нормальних умов для функціонування системи надання медичної допомоги й охорони здоров'я та вирішення завдань зміц-

нення й охорони індивідуального і громадського здоров'я населення [9, с. 35].

Якщо говорити про форми публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я, то тут пропонуємо розуміти однорідні, конкретні дії суб'єктів публічного адміністрування, пов'язані зі створенням оптимальних умов для реалізації громадянами своїх прав щодо збереження та зміцнення фізичного і психічного здоров'я та соціального благополуччя.

Особливу увагу під час вивчення цієї проблематики необхідно звернути на структурні елементи механізму застосування форм публічного адміністрування, за допомогою яких і здійснюється адміністративно-правове регулювання у сфері охорони здоров'я:

1) це норми адміністративного права, що закріплюють права та обов'язки учасників взаємодії у сфері охорони здоров'я;

2) це адміністративно-правові відносини, що складаються у процесі спільної діяльності суб'єктів взаємодії у сфері охорони здоров'я;

3) це акти реалізації прав та обов'язків учасників взаємодії, що виражаються у втіленні приписів норм адміністративного права у процесі взаємодії суб'єктів публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я [10, с. 33].

Якщо говорити про норми адміністративного права, що закріплюють права та обов'язки учасників взаємодії у сфері охорони здоров'я, то такі норми містяться як у Основному законі України – Конституції України, так і у законах, що мають вузькогалузеве направлення або просто містять певні положення, які врегульовують суспільні відносини у сфері охорони здоров'я. Також зазначені норми закріплюються й у підзаконних нормативно-правових актах, актах державного управління.

Українське законодавство про охорону здоров'я регулює декілька видів адміністративних правовідносин, аналіз яких дозволяє виявити специфіку кожного з цих видів та відмежувати його від інших. За змістовим критерієм їх можна розділити на такі групи правовідносин, які виникають: у процесі організації надання медичної допомоги і здійснення заходів щодо охорони здоров'я населення; у процесі визначення адміністративно-правового статусу суб'єктів, які отримують, і суб'єктів, які надають медичну допомогу; у процесі організації та забезпечення санітарно-гігієнічного і санітарно-епідеміологічного благополуччя населення та здійснення державного санітарного нагляду; у процесі державного і муніципального управління наданням медич-

ної допомоги і державного регулювання господарської діяльності у сфері охорони здоров'я; у процесі безпосереднього надання медичної допомоги; в окремих напрямках медичної діяльності (терапії, хірургії, психіатрії, імунопрофілактиці, трансплантології, клінічному випробуванні лікарських засобів тощо [11, с. 109].

Держава також вживає відповідних заходів щодо публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я. До основних слід віднести:

- участь державних органів, органів місцевого самоврядування та громадських організацій у розробленні та обговоренні нормативно-правових актів з питань охорони здоров'я;

- утворення спільних консультативно-дорадчих та експертних органів, рад, комісій, груп для забезпечення прав людини і громадянина при формуванні та реалізації державної політики щодо забезпечення охорони здоров'я;

- виконання спільних проектів інформаційного та аналітично-дослідницького характеру з питань охорони здоров'я;

- проведення профінформаційних семінарів з метою розширення знань в сфері діяльності з охорони здоров'я [2].

Отже, можна зробити висновок, що основними суб'єктами публічного адміністрування в сфері охорони здоров'я є:

- суб'єкти, які розробляють та визначають державну політику в сфері охорони здоров'я;

- суб'єкти, які безпосередньо реалізують та забезпечують публічне адміністрування в сфері охорони здоров'я.

Адміністративно-правове забезпечення у сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг неможливе без суб'єктів такого забезпечення, які, власне, формують основи політики в цій сфері, наділені владними повноваженнями регулювати суспільні відносини в зазначеній сфері. Д. Гомон наводить визначення суб'єктів публічного адміністрування в сфері охорони здоров'я: «органи державної влади та органи місцевого самоврядування, діяльність яких спрямована на організацію і управління усіма складовими системи охорони здоров'я для задоволення потреб громадян України щодо збереження та зміцнення здоров'я [12, с. 126].

До суб'єктів адміністративно-правового забезпечення у сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг Б. Логвиненко відносить:

1) суб'єктів, що визначають та розробляють стратегію діяльності з публічного адміністрування сферою охорони здоров'я (Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України);

2) суб'єктів, які безпосередньо втілюють в життя та забезпечують публічне адміністрування сферою охорони здоров'я (Міністерств охорони здоров'я);

3) суб'єктів, які сприяють публічному адмініструванню сферою охорони здоров'я (Національна рада з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДУ; Громадська рада при Міністерстві охорони здоров'я України тощо) [13, с. 152–153].

Ми у свою чергу до системи суб'єктів адміністративно-правового забезпечення у сфері охорони здоров'я, відносимо наступних суб'єктів: Верховну Рада України; Президента України; Кабінет Міністрів України; Міністерство охорони здоров'я України та інші міністерства, що мають у своєму підпорядкуванні заклади охорони здоров'я; Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками; Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Національну службу здоров'я України; місцеві державні адміністрації (департаменти (управління) охорони здоров'я) та органи місцевого самоврядування (відділи (управління) охорони здоров'я).

Якщо говорити про основні адміністративно-правові заходи щодо охорони здоров'я та надання медичних послуг, то їх можна поділити на дві основні групи:

- зовнішні, які спрямовані на взаємодію з публічною адміністрацією, з метою забезпечення виконання покладених на суб'єктів публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я завдань та функцій (видання правових актів управління, індивідуальних адміністративних актів та укладання адміністративних договорів);

- внутрішні, які пов'язані з організацією внутрішньої роботи суб'єктів публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я (розподіл службових обов'язків, керівництво підрозділами нижчого рівня, проведення нарад) та матеріально-технічні операції, які забезпечують функціонування суб'єкта публічного адміністрування (діловодство, матеріально-технічне забезпечення).

Серед основних заходів реалізації гуманітарної політики в сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг результати соціологічного дослідження виділяють:

- реформування системи охорони здоров'я – за це виступає переважна кількість опитаних – 74,6%;

- збільшення обсягів бюджетного фінансування галузі охорони здоров'я – 65,6%;

- створення матеріальних і моральних стимулів для підвищення якості надання медичної допомоги – 62,0%;
  - підготовка висококваліфікованих кадрів – 53,1%;
  - переорієнтація охорони здоров'я на профілактику захворювань – 47,5%;
  - посилення контролю за якістю фармацевтичної продукції, питної води та харчової продукції – 41,4%;
  - надання господарської самостійності закладам охорони здоров'я також сприятиме вирішенню низки проблем у цій сфері – 38,2%;
  - активізація боротьби з ВІЛ/СНІДом, туберкульозом та іншими соціальними хворобами – 36,6%;
  - розроблення і прийняття закону України «Основи законодавства України щодо алкоголю та наркотиків» – 32,1%;
- розробка та впровадження державної програми сприяння здоровому способу життя – 24,4%.

Ще одним важливим фактором якісного здійснення публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я є державний контроль та нагляд у вказаній сфері. Варто зазначити, що державний контроль і нагляд у сфері охорони здоров'я – це діяльність спеціально уповноважених органів виконавчої влади за дотриманням законодавства про охорону здоров'я, державних стандартів, критеріїв та вимог, спрямованих на забезпечення здорового навколишнього природного середовища і санітарно-епідемічного благополуччя населення, нормативів професійної діяльності у сфері охорони здоров'я, вимог Державної Фармакопеї, стандартів медичного обслуговування, медичних матеріалів і технологій.

В питаннях контролю та нагляду зауважимо, що наразі потребує нормативного забезпечення питання контролю за якістю медичних послуг, в нормативно-правових актах слід використовувати саме таке словосполучення, вважаємо що медичні послуги є значно ширшим поняттям, ніж медична допомога.

Висновки. Таким чином, враховуючи сучасний стан охорони здоров'я та ситуацію у світі й в Україні зокрема, можна стверджувати, що нормативно-правова база у цій сфері публічного адміністрування та реалізації відповідної державної політики потребує негайного й суттєвого вдосконалення. Необхідні законодавчі зміни стосовно належного забезпечення та гарантування невіддільних прав людини

й громадянина на життя і здоров'я, на свободу пересування тощо. Особливого правового врегулювання потребують обмеження, пов'язані з введенням карантинів й відповідальністю за порушення таких обмежень. Зазначені зміни можливі тільки шляхом опрацювання нових законів України й удосконалення діючих нормативно-правових актів, причому особливої уваги законодавця потребують Закони України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» і «Про захист населення від інфекційних хвороб», а також чіткої регламентації підзаконного характеру вимагає процес та порядок надання медичних послуг під час нововведених обмежень, пов'язаних з виникненням інфекційних хвороб.

Серед основних заходів реалізації гуманітарної політики в сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг, можна виділити: реформування системи охорони здоров'я; збільшення обсягів бюджетного фінансування галузі охорони здоров'я; створення матеріальних і моральних стимулів для підвищення якості надання медичної допомоги; підготовка висококваліфікованих кадрів; переорієнтація охорони здоров'я на профілактику захворювань; посилення публічного контролю за якістю фармацевтичної продукції, питної води та харчової продукції; надання господарської самостійності закладам охорони здоров'я, що також сприятиме вирішенню низки проблем у цій сфері; активізація боротьби з ВІЛ/СНІДом, туберкульозом та іншими соціальними хворобами; розроблення і прийняття закону України «Основи законодавства України щодо алкоголю та наркотиків»; розробка та впровадження Державної програми сприяння здоровому способу життя.

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (із змінами). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.
2. Горбатова Д.І. Форми державного управління у сфері охорони здоров'я. URL: https://otherreferats.allbest.ru/law/01267560_0.html
3. Гомон Д.О. Адміністративно-правове та організаційне забезпечення охорони здоров'я в Україні : дис... канд. юрид. наук за спец. : 12.00.07 / Одеський державний університет внутрішніх справ, Одеса, 2018. 250 с.
4. Алексеев С.С. Механизм правового регулирования в социалистическом государстве. Москва : Юрид. лит. 1966. 187 с.

5. Гладун З. С. Адміністративно-правове регулювання охорони здоров'я населення в Україні: моногр. К. : Юрінком Інтер, 2007. 720 с.
6. Гомон Д. О. Сутність адміністративно-правового забезпечення охорони здоров'я. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. № 1. С. 66–67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pupch_2015_1_22
7. Гомон Д. О. Державна політика України у сфері охорони здоров'я в контексті реформування. *Право і суспільство*. 2015. № 6.2. С. 104–108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_6
8. Муляр Г. В. Адміністративно-правове забезпечення реалізації права на охорону здоров'я. дис. ... докт. юрид. наук зі спец. : 12.00.07 / Національний авіаційний університет, Київ, 2021, 565 с.
9. Гладун З. С. Адміністративно-правове регулювання охорони здоров'я населення в Україні: моногр. К. : Юрінком Інтер, 2007. 720 с.
10. Березовська І.Р. Поняття і характеристика структурних елементів механізму застосування адміністративно-правових засобів забезпечення інформаційної безпеки України. *Науковий вісник національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 31–35.
11. Гладун З. Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері охорони здоров'я за законодавством України. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2014. № 1 (76). С. 103–111.
12. Гомон Д. О. Принципи функціонування системи адміністрування у сфері охорони здоров'я. Стан та перспективи розвитку адміністративного права України : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 10 листопада 2017 р.). Одеса : ОДУВС, 2017. 260 с.
13. Логвиненко Б.О. Публічне адміністрування сферою охорони здоров'я в Україні: теорія і практика : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2018. 440 с.

Sydorova E. O. Administrative and legal provision of health protection and provision of medical services as a direction of implementation of state policy of Ukraine in the humanitarian sphere

The study examines the administrative and legal support for the implementation of state policy in the field of health care and the provision of medical services, offers perspective and priority administrative and legal measures that should be implemented in modern Ukrainian realities for citizens to effectively exercise their rights to medicine and health care. The views of researchers on the concept of "administrative and legal support", which is an extremely important category for administrative and legal science, are highlighted, but despite its widespread use, legal science has not yet developed generally accepted approaches to understanding its content. It is noted that in matters of forms of public administration in the field of health care, it is proposed to understand homogeneous, specific actions of subjects of public administration, related to the creation of optimal conditions for citizens to exercise their rights regarding the preservation and strengthening of physical and mental health and social welfare. Among the structural elements of the mechanism of application of forms of public administration, with the help of which administrative and legal regulation in the field of health care is carried out, the following are highlighted: norms of administrative law that establish the rights and obligations of participants in the interaction in the field of health care; these are administrative and legal relations formed in the process of joint activity of subjects of interaction in the field of health care; acts of realization of the rights and obligations of the participants of the interaction, which are expressed in the implementation of the prescriptions of the norms of administrative law in the process of interaction of the subjects of public administration in the field of health care. The study claims that the legal framework in this area of public administration and the implementation of relevant state policy needs immediate and significant improvement. It was concluded that among the main measures of humanitarian policy implementation in the field of health care and provision of medical services, it is possible to single out: reforming the health care system; increase in the amount of budget financing of the healthcare industry; creation of material and moral incentives for improving the quality of medical care; training of highly qualified personnel; reorientation of health care to disease prevention; strengthening public control over the quality of pharmaceutical products, drinking water and food products; providing economic independence to health care institutions, which will also contribute to solving a number of problems in this area; activation of the fight against HIV/AIDS, tuberculosis and other social diseases; development and adoption of the law of Ukraine "Basics of the legislation of Ukraine on alcohol and drugs"; development and implementation of the State Program for Promoting a Healthy Lifestyle.

Key words: administrative services, implementation of rights to medical services, administrative and legal measures, control, form.